

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetéssel olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tattnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Pünkösöd.

Ezen a bájos tavaszi napon a jeruzsálemi, erejükben nem bizó apostolok, demokratikus gyülekezetébe lelkek megerősítéséül a harmadik isteni személy tüzes nyelvek alakjában leszállt és azontul Péter, András, Jakab (a Zebedeus fia), Fülöp, Bertalan, Tamás, Máté, Jakab, Simon, Lebbeaus, Mátyás föl voltak vértelve bátor szívvél, éles judiciummal, nagy tudományokkal és szent elszántsággal. A szentlélek ereje volt velük és oly csodás hatással áldotta meg őket ez isteni hatalom, hogy az első napon a pogányok ezreit tudták megnyerni annak a hitnek, melynek apostolaiul szegődtek.

A mai századvégi ember számára alig lehet szenzibilisebb olvasmány az első hittérítők pályafutásánál. Ezek az egyszerű nomád emberek meggyőződésük szilárdságával, lelkesedésük rendületlenségével a borzalmas üldözések ellenére megtudták szervezni a világ legnagyobb institúcióját abban a korban megzimosítani a kereszténység human eszméit, mely bárdolatlan zsarnoksággal volt szaturálva. Minden azt mondatja az emberrel: nem, nem! — ez nem ment isten segítségével nélkül.

Szép kikeletnek ragyogó ünnepén, századok ragyogó, fényes eseménye, bizonyos bágyadt reflexiókra vezet. Valjón a história fényes nagy eseményei ismétlődnek-e, lesz-e az emberiségnek még egy olyan pünkösdje, melyen tizenkét — ha egyszerű, ha akármilyen — ember az isteni erőtől vesz parancsot, miként az emberiséget mentse meg hivatásának? Lesz-e még pünkösöd, melynek isteni ereje új tizenkét apostolt ad az emberiségnek, a kik a dekomponált társadalmat a nemes, a tiszta emberi feladatokhoz fogják visszavezetni.

Lehetetlen ezen a szép ünnepen, mely első sorban az egyházé, nem látni, hogy az emberiséget oly eszme áramlatok vezetik, melyek mindenre inkább alkalmasak, mint a tiszta eszmények szolgálatára, a melyek nagy válságokat, gyötrelmeket és életundort fognak eredményezni.

A civilizáció egész serege új veszedelmet zúdít az emberekre, ezek között legnagyobbat: erős kételyt mindazok iránt, melyekben oly igaz hittel ragaszkodtak apáink. A hit oltára mellé

már nem jön annyi ember föltétlen hódolatra, a szent hazaszeretet érzelmét a kozmopolita társadalom gyöngíti. A tudósok erre azt mondják, hogy ez az igazi, az igaz eszmék világ győzedelme, midőn se vallási, se faji, se nyelvi különbsétek nem vonják meg ember és ember között a válaszfalat.

Franciaország behozta a nőtlenségi adót, mert veszedelmesen apadt a népesedési statisztika: kicsiny országunk, mely csak a vallásos hit ápolása mellett állhat meg az európai államok között — okvetetlen a vallásos oktatás intenzivítését kell, hogy a közel jövő feladatainak ismerje.

Am tetszelegjenek nagy nemzetek az ő kozmopolita eszméikkel, de Magyarország csak nemzeti öntudatának folytonos ébrentartásával lehet boldog.

És még ezek mellett is, a dekomponálás annyi jelét látva, sóvárogva kell óhajtanunk, hogy jöjjön az isteni erő, a pünkösdi hatalom: ajándékozzon még tizenkét új apostolt, akik fel tudják tartóztatni attól a belső, egyre fenyegetőbb kultúr harcztól, mely vesztére tör ennek az országnak.

Oh jövel isteni erő, adj okosságot, előre látást és érzékeny nemzeti becsületérzést, hogy most, midőn nemzetünk ezredéves ünnepéhez készül, ne pusztíthasson közöttünk a visszavonás, az elfogultság. Jövel isteni erő, győzzél meg mindenkit, hogy a küszöbön lévő nemzeti ünnep Szt-István népeinek erejét, összetartását és békéjét jelentse.

Pünkösöd ünnepe serkentsen ezekre a gondolatokra és adjon hozzá az ég, gondnélküli napsugaras szép napokat, mikor a kenyérgond megszűnik, de a — gyüüllöködés szelleme is.

Politikai hírek.

Az országgyűlés elnapolása. Ugy a főrendiház, mint a képviselőház szerdán tartotta a nagy nyári szünet előtti utolsó ülését. Az országgyűlés folyó évi szeptember hó 26-ik napjáig fog szünetelni. A főrendiháznak és képviselőháznak szerdai, utolsó ülésén felolvasott s az országgyűlés elnapolására vonatkozó királyi kézirat szövege a következő: „Mi első Ferencz József Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Hű Magyarországnak és társországai zászlósainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az Általunk 1892. évi február hó 18-ára Budapest székes fővárosunkban összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlétünk. Kedvelt hűveink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit folyó hó 29-ik napjától, folyó évi szeptember hó 26-ik napjáig ezennel elnapoltnak nyilvánítnak. Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk. Kelt Bécsben, 1895. évi május hó 28-án. Ferencz József s. k. Br. Bánffy Dezső s. k.“

Az állami anyakönyvvezetés életbeléptetése. Kormánykörökben alapos megfontolás tárgya volt az a kérdés, hogy vajjon nem lesz-e zavarodás abból, ha az állami születési és halálozási anyakönyvet előbb léptetik életbe, mint az esketési anyakönyvet. Ez így volt tervezve eredetileg és Perczel Dezső belügyminiszter tudvalevőleg már rendelkezett is, hogy a születési és halálozási anyakönyvvezetést szeptember 1-én kezdjék meg, holott az esketési anyakönyvek életbeléptetésére későbbi terminus volt kilátásba helyezve. Most a belügyi és igazságügyi miniszterek, a minisztertanács hozzájárulásával, minden lehető félreértés és zavar elkerülésére véglegesen abban állapodtak meg, hogy az összes állami anyakönyvvezetést egy és ugyanazon napon, október 1-én léptetik életbe. Az állami hivatalok tehát a jelzett napon minden tekintetben megkezdhetik működésüket s az első polgárilag kötött házasság ugyanazon a napon beírható az állami anyakönyvbe, mint az aznapon bejelentett születések és halálozások. Legkésőbb július végéig meg fognak jelenni a megfelelő ügykezelésre vonatkozó rendeletek. — Egy bécsi lap szerint Bánffy vasárnap audiencián volt öfelségénél, ki helyeslő tudomásul vette jelentését az egyházpolitikai javaslatok életbeléptetéséről.

2000 frt.

Zombor, május 30.

Városunk törvényhatósága a zombori exportgőzmalom vízvezetéséhez szükséges munkálatokra 2000 frtot szavazott meg.

Az eddigi vízvezetés — a korcsolyatérre

A „BÁCSKA“ tárcája.

Pünkösödre.

Piros betűs nap, ritka vagy szivemnek,
 Fakó hétköznapokban élek én.
 Rózsák nekem nem nyílnak, nem teremnek,
 Csak egy: egy ábránd pünkösöd ünnepén.
 Siedő országút lankasztó porában
 Verejtékezte a követ töröm,
 S míg végkép el nem bágyadok, korábban
 Nem permetez rám illatos öröm.

De a mikor már roskadozva sönylem
 A Zaharának perzselő herét:
 Egy perc kibontja frissen üde színben
 Pünkösdi rózsám minden levelét.
 Fáradt kezemből a pörölyt kiejtem,
 Új vágyban új erővel hevülök;
 Meddő tusám szomját elfelejtem
 S boldogság harmatában enyhülök.

Ez a te perced, költészetnek álma,
 Ez a te álmod, lelkem ünnepe!
 Hozzám a csend tündére mig leszálta,
 Fehér virágosóval hinte be.
 Fekszem hanyat, búbájós béke ringat,
 Az égve nézek mozdulatlanul;
 Muzsám a szárnya lengő vágyaimnak,
 Mind dallá lesz, mikorra visszahull.

Pünkösdi rózsá, ünnep a nyílásod!
 Ihlet varázsa, pillanatnyi vagy!

Keressm, élet, kincséd, ha elásod!
 Gyötörj valódial, csak álmodni hagyj!
 Verejték a boldogság öntözője,
 Az ünnepnek piros betűje vér;
 A zaj minél tovább tart messze tőle
 Az ünnep üdve annál többet ér!

Rudnyánszky Gyula.

KERESZTÜL-KASUL EURÓPÁN.

Utí rajzok.
 Irta Passe-partout.
 X.
 — Brüsszel, Laeken, Ostende. —
 (Folytatás.)

Azért nem is lehet csodálkozni, hogy az elfogulatlan utasok, az igazság szerető emberek, egyáltalán azok, akik nem nézik a világot porosz szemüvegen, mindig előnyt fognak adni a francia s általában a nyugati népeletnek s társadalmi viszonyoknak, mert ezek magukban véve bizonyos megállapodott, stabil jelleggel bírnak a politikai vajadások közepette is, holott Németországban a merev, megdermedtnek látszó politikai keretben minden változik s hullámozik, mint képek a kaleidoszkópban.

Ezek egyéni tapasztalataim; másnak talán mást mutat az életvilág nyugaton.

Brüsszel bővelkedik emlékezetes épületekben és szebbnél szebb közterekben: a királyi palota, az akadémia, a nemzet palotájának nevezett parlament épülete, a flandriai gróf palotája, a szépművészeti, a kir. könyvtár épülete, az igazságügyi palota, a városház, a börze felejtethetetlenek maradnak előttünk.

A Porte de Hal nevezett tömör épület ódon szerű toronyával olyan különösnek tűnik föl a szemlélőnek, mint egy darab középkor a lázasan lüktető mai kor közepette.

A nyilvános emlékszobrok majd mindegyike a belgák szabadság szeretőinek s függetlenségi erős érzelmének érebe vésett tanubizonyossága: a vértanúk terén emelkedő

Patria szoboresoportozat, valamint Egmont s Horn grófk szép emléke egy egész világot tár elénk a hazaszerető önfeláldozó küzdelmeiből, míg a Colonne du Congrès (kongresszusi oszlop) ezeknek diadalát hirdeti az ismeretlen brüsszeli európai kongresszuson, mely Belgium függetlenségét s semlegességét elismerte.

Van Brüsszelnek egy közútja a többi közt, mely egyedüli a maga nemében és melyet ösödöktől fogva csak ezen a flamand néven „Männeken-Piss“ ismernek; más nyelvre eddig senki sem kísérelte lefordítani, és pedig nem az okból, mintha lehetetlenségbe ütközne. Hanem azért, mert más nyelven ez eddig nem volt szabad. Egy meztelen kis fiúcska adja ugyanis a vizet oly természetes módon, hogy mindenki elmosolyodik rajta. Ha Trójának. Rómának volt palladiuma, Brüsszelnek van egy Männeken-Piss-je, mely közkedveltségnek örvend annyira, hogy több aggszűz végrendeletileg tetemes összeget hagyományozott a szobor fentartására, sőt arra is, hogy egyik pünkösöd utáni ünnepen az éreftűszűz udjonat-uj tábornoki díszruhába öltöztessék. A közút természetesen ilyenkor is kiszolgálja a szomjuhozókat, és azokat, akik rajta feleldik szeméiket.

Brüsszel tárlatai nagyon gazdagok: képtárai bővelkednek régi s új mesterek remekműveiben, könyvtárai inkunabulákban s néhány érdekes Hungarikában, régiségtárai pedig egész Európa középkori s I. Napoleon-korú fegyverzetekben a híres Alba herceg arany páncéljától I. Napoleon lovagló lábbeljeig, melyet állítólag a waterloo-i vesztett ütközetben hagyott volna, inkább talán prédál esett sátrában találtak volt.

Az újdonság ingerével hatott ránk ezek mellett az állandó csipke-kiállítás: sajnos, nem vagyok eléggé szak-s műértő e piperecikkekben, mint kedves hölgyolvasóim, hogy képes lettem volna kellőképen megbecsülni a brüsszeli híres csipkekészítést, ezt a fáradsalmas munkát, ezt a lenge fuallatszerű pókháló-szövedéket, melyet csak a hópíhek szabályos jegeceinek egymáshoz mesterileg illesztett mozaikjával tudok összehasonlítani; de egyik oldalról mégis teljes magaslátára tudtam emelkedni ennek a gyönyörű csipketárlatnak, elképzeltem magamnak ugyanis, hogy a remekszövedék minden kiválóbb darabja mögöl egy-egy

— károsnak bizonyult, ennek folytán jövőre a malom vize a városi főárokba fog folyni s onnan jut ki a Ferenc-csatornába.

Nagy vita volt e tárgyban a legutóbbi közgyűlésen — mint az alább olvasható — az eredmény az lett, hogy a malom intézőségének kérelmét a törvényhatósági bizottság nagy többséggel teljesítette.

A vita tárgyát az képezte, valjon a malom vízének a városon keresztül való vezetése minő hatást fog előidézni. A közegészségügyi bizottság szakvéleménye az volt, hogy a vízvezetés egészségügyi szempontból hátrányos nem lesz, vagyis a városon keresztül folyó holt víz a levegő megrontását nem fogja eredményezni.

A kérvényezők érveléseikben azonban ezen állásponton messze túl mentek s egyenesen azt vitatták, hogy a malom vízének a városon keresztül való vezetése ha nem is véglegesen, de hosszú időre megoldja a főárok csatornázásának kérdését, városunk e még mindig nyílt sebének. A malomból az árokba állandóan és nagy mennyiségben beömlő víz ugyanis folytonos lefolyást fog az árok vízének biztosítani s így elejét veszi azon bűzös kigőzölgésnek, melyet az árok poshadta és csak a nagy esőzések alkalmával mozgásba jutó vize a körsétányra terjeszt. A malom intézősége tehát — habár vizét más helyre olcsóbban levezethette volna(?) — a közérdeket tartva szem elől, kéri a 2000 frtnyi hozzájárulási összeget, melylyel egy fontos rendészeti és közegészségügyi kérdés is megoldatik.

Dr. Drakulits Pál és társai is igen helyesen jelentették ki, hogy a közegészségügyi bizottság véleménye folytán a víz bevezetése ellen kifogást nem tesznek, de nézetünk szerint helyesen fejtették ki azt is, hogy a város részéről, a 2000 frt megszavazása legnagyobb részt adomány, a segélyadás jellegével fog birni.

Abban a véleményünkben azonban, hogy a 2000 frt meg ne szavazzassék, nem osztozunk.

De ami az indokolást illeti, ugy nem tehetjük magunkévá a kérvényezők és az állandó választmány kitünően megszerkesztett javaslatát sem.

Okos és méltányos tettnek tartjuk a 2000 frt megszavazását, de nem azért, mert a vízvezetéssel a főárok csatornázásának kérdése meg lesz oldva s mert ez által a bűzös kigőzölgésnek eleje lesz véve. Igaz, hogy laikusok vagyunk e téren, de az ígért előnyöket valami nagyon rőzsaszintűeknek nem látjuk. Kívánjuk, hogy csalódjunk, de nem hisszük, hogy a tervezett vízbevezetéssel a főárok vize állandóan folyóvá fog tétetni s ez által megtisztul az árok a poshadta s az egészségre ártalmas anyagoktól. E cél radikális csatornázás vagy legalább alapos lejtmezés nélkül csak úgy lenne eszközölhető, ha a főárok medrét és bizonyos mértékben az oldalakat is szilárd anyaggal látnák el. Ez pedig a malom által megfelelő preluinált 4000 frtnál jóval többbe kerülne.

Nem habozunk kijelenteni, hogy a 2000 frt megadását más okból tartjuk helyesnek s felette csodálkozunk, ezen okkal sehogysem akartak a közgyűlésen előrukkolni.

Port hintünk a saját szemünkbe, ha így fogjuk fel a dolgot, ha a kérdés nyitját csak abban keressük, hogy azért kötelessége a városnak a

2000 frtot megadni, mert ime a malom egy köz-kérdés megoldásához kér hozzájárulást.

Nem így áll a dolog nézetünk szerint. Hanem, méltányos cselekedetet művelt a törvényhatóság a 2000 frt megszavazásával azért, mert Zombor város első nagyobb ipar és kereskedelmi társas vállalatának — melynek prosperálását mindnyájan őszintén kívánjuk, mert ettől városunk közfoglal-mára csak jót és üdvöset várhatunk — engedélyt és segélyt adott oly munkát létesítéséhez, aminek kívánjuk hogy legyen haszna köztekinetekből is, de a mely munkálatnak első sorban a malom fogja hasznát venni.

Ugy kell a kérdést felfogni, ahogy az van. Ugy kell ezt felfogni a városnak s a malom intézőségének egyaránt.

Ezen indokból őszintén örülünk, hogy a törvényhatósági bizottság a 2000 frtot az export-gőzmalomnak megszavazta.

A mi parlamentünk.

Csöndes közgyűlése volt a mi törvényhatósági bizottságnak e hó 28-án. A kedélyek nyomottak voltak, sehol semmi érdeklődés nem mutatkozott, még Paul Kálmán sem eregette szellemi sziporkáit, sőt Aszt Vince barátunk éppen távollétével tündökölt.

A centrum, a mi ellenzéki pártunk, mintha köd nehezedett volna rája, olyan szokatlanul álmos volt; pedig azelőtt erősen villogtak onnan a szemek, máskor alig várták, hogy szóhoz jussanak a párt matadorjai. Vagy talán a boldogult Radulovits barátunk örök álmát gyászolják az ünnepélyes csenddel?

Ija, nem akadt a tárgysorozatban arra méltó tárgy, hogy birokra keljenek az állandó választmány határozatával.

Egyhangúan olvasták a referensek referációjukat és kedvelten halgatták a főjegyző által fölolvastott polgármesteri jelentést is. Mintha azt suttogták volna egy-egy határozat kibírdetésekor, hogy: ez is közgyűlés? Hát ér valamit a közgyűlés, amikor a centrum hallgat?

Csak amikor úgy az ülés közepe felé bejött Drakulits, akkor lélegzetek föl a városatyák, hogy: hátha?!

És csakugyan volt egy ütközet mégis, hanem aztán utána nyomban el is tűnt a városatyák nagy része. „Meg volt az ütközet, a centrumbéliek szétoszlának, ergő nem lesz több érdekes tárgy.”

Egyébként pedig a polgármesteri jelentés is igen érdekes adatokat tartalmaz, itt adjuk egész terjedelmében:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az elmúlt március és április hónap jelentésemet van szerencsém a következőkben előadni:

I. 1. A tanács iktatóba érkezett április hó végéig 6032 ügydarab, ebből elintéztetett 5786, hátralék tehát 246 darab.

2. Az árvások iktatójába érkezett április hó végéig 1084 drb, elintéztetett 1068 drb, hátralék 16 drb.

3. A rendőr-főkapitánysághoz érkezett március és április hónapokban 1736 drb, ezekből földolgoztatott 1530 drb, marad 206 drb, mely még elintézés alatt áll.

Tüzeset nem fordult elő és a közbiztonság általában jó volt.

Eltoloncoltatott 6, áttoloncoltatott pedig 57 egyén.

4. A községi bírósághoz beérkezett március és április hónapban 372 drb, ezek elintéztetvén, hátralék nincsen.

II. Befolyt állami adóban március hónapban 5735 frt

01 kr, április hónapban 10,262 frt 19 kr, összesen 15,997 frt 20 kr.

Városi pótdobban március hónapban 2176 frt 35 kr, április hónapban 3751 frt 26 kr, összesen 5927 frt 61 kr.

Hadmentességi díj fejében március és április hónapban 30 frt 50 kr.

Utadobban március hónapban befolyt 185 frt, április hónapban 251 frt 71 kr, összesen 436 frt 71 kr.

A városi adópénztárt és házipénztárt folyó évi május hó 18-án Falcione Nándor és Ehrlich Nándor bizottsági tag urak közreműködésével szabályszerűen váratlanul rovincsoltam.

A pénztárak kezelése szabályszerű.

A házipénztár állaga volt az idézett napon: készpénzben 21,811 frt 26 kr, okmányokban 869,793 frt 38 kr, az árwapénztár pénzkészlete 6252 frt 22 kr, okmányokban 303,057 frt 06 kr, arany- és ezüstneműekben 121 frt 05 kr.

Az adópénztár pénzkészlete 2078 frt 69 kr.

Ezen tétel magyarázatul meg kell jegyezni, hogy a befolyt adók május hó 15-én lettek a helybeli kir. adóhivatalba szabályszerűen beszállítva.

III. A város közegészségügye a tisztí főorvos jelentései értelmében az elmúlt két hónapban általában kedvező volt, úgy halálozási, mint népesedési arány tekintetében.

Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota szintén kedvező volt; az összes népiskolákban csak 15 betegedési eset fordult elő április hónapban.

Orvos-rendőri szempontból intézkedésnek szüksége nem merült föl.

IV. A zombori városi sorozó járásban a rendes fő-sorozat elnöke alatt f. évi április hó 8., 9., 10. és 11-ik napján tartatott meg, mely alkalommal az I-6 korosztályban felhívott 281 hadköteles közül besoroztatott 137, visszahelyeztetett 64, töröltetett 24, felülvizsgálatra küldetett 1, négy hó múlva utóállítandó 4, elmaradt a fősorozástól igazolva 13, igazolatlanul 26 egyén; a II-ik korosztályban felhívott 125 hadköteles közül besoroztatott 35, visszahelyeztetett 62, töröltetett 1, felül vizsgálatra küldetett 1, elmaradt igazolva 12, igazolatlanul 16 egyén; a III-ik korosztályban felhívott 75 hadköteles közül besoroztatott 33, fegyverképtelenség találatot 28, négy hó múlva utóállítandó 1, elmaradt igazolva 8, igazolatlanul 5 egyén. Szemészes köthártyalobban szenvedőnek (trachomának) találatot a három korosztályban összesen 18 egyén, kiknek a városi kórházban leendő orvosi gyógykezelése érdekében a kellő intézkedések megtétek.

A besorozott hadkötelesek közül az ujoncjutalék javára besoroztatott összesen 164, ezek közül 10 mint egy éves önkéntes, a póttartalékba pedig 41 egyén.

A tartalékos hadkötelesek mint rendszeren ez évben is április és május havában gyakorlatokra behívtak. Bács-Bodrogh vármegye alispánja a város irányában ismét oly szíves volt, hogy megkereséseure a vármegye tulajdonát képező régi kaszárnya-épületek egyikét, mely 400 ember elhelyezésére alkalmas, csupán a katonai kincstár által fizetendő összegért a városnak rendelkezésre bocsájtotta; a város bizottsága tehát a beszállítás terhéért ezuttal is — köszönetet a vármegye alispánjának — minden ellenszolgáltatás nélkül szabadult.

V. A Baja-Zombor-Ujvidék h. é. vasutépítési munkálatai serényen haladnak befejezésük felé és ha az építési vállalat szakközgei nem csalódnak, még ez évben az őszi időszak beállta előtt a közforgalomnak teljesen készen átadni fog.

A város határában ezen vasut céljaira elfoglalt területek bemérése és a tétogat megállapítása, miként az szabályszerűen előzőleg közhírré is tetetett, április hó 22-től, május hó 5-ig eszközöltetett; mely eljárásához célszerűnek találtam Móits Sándor földadó-nyilvántartót kirendelni.

A vasut-építő vállalat szemben a felhangzó egyes aggodó tudakozódásokkal, a Zombor város határában nevezett vasut céljaira igénybe vett területek értékének fedezéséről és az érdekeltek megnyugtatójának a kisajátítási munkát befejezéséig, a zombori takarékpénztárba 20,000 frtot helyeztet el és az erről szóló betéti könyvecskét a város házipénztárába beszállította, hol is az őriztetik.

szép hölgyismerősöm kandikál önelégült mosolylyal... Az illúzió oly teljes volt, hogy csak nehéz szívvel, hangos sóhajjal hagytam el a kiállítást.

A csipke, ugy látszik, a vérben van már réges-régen ennek a nyugati népelemnek, melyen a mult száz-évek annyi viharának forgószela vonult végig, mindent, államot, politikai alkotmányt, polgári életalapot megváltoztatván, de társadalmi életét s családi, vallásos érzelmeit alig érintetvén.

Ezt az előszeretettel a csipke-idom iránt ugyanis átvitte az építésbe.

Igy magyarázom magamnak az ugynevezett gót építészeti módot, stílt, mely ugy tűnik föl előttem, mint kövé vált remek, stilszerű csipkeidomozat.

Csodálatos benne még az, hogy sohasem megy ki a divatból, vagyis inkább, ha időnkint más építésmód jó divatba, mégis mindig visszatérnek a gót stílushoz.

A brüsszeli Hôtel de Ville (városház) egész új alkotás, de a belga főváros ódon székesegyháza mellett fényesen tanuskodik e nézet helyességéről.

Ez a templom, melyet sz. Mihály s sz. Gudula egyházának neveznek, Brüsszel legrégebb s legimpozánsabb épülete: két esonka tornya s nagy tétogata miatt nem látszik ugyan oly harmonikusn egyöntetű egésznek, mint az anverszi székesegyház, de az a körülmény, hogy körülötte idővel leásták a dombot, melyen állt, s a szép teret kiegyengették, miáltal maga a templom kétemelettel magasabbnak tűnik föl, sőt hatalmas, amfiteatrális lépcsőzetével a homlokzat előtt még magasabbnak is, oly magasatos fönséget kölcsönöz e templomnak, hogy ámulattal tekintünk az építészet e kettős remekművére, melynek fölsőse belseje teljes összhangban van külsejével; különösen megragadja figyelmünket a főoltár és a fából faragott szoszék, mely a már ismert motívumot, Adám s Éva paradicsomból való kiűzetését ábrázolja.

Brüsszel többit emplotai is nagyon szépek; de látogatottak is, amit az utamban eddig látott különböző európai fővárosok templomairól nem mondhattam. A belgák fővárosa ebben is hasonlít Párishoz, hol szintén a leg-mélyebb vallásosság mellett teljes vallástalanság, illetőleg vallási tudatlanság osztózkodik a lakosság millióinak lelken-

szívén, míg a német nagyvárosokban a teljes s rideg hitközöny, mely rosszabb a vallásgyűlöletnél, uralkodik a lelkekben.

Amott két végtetet látunk. Ezek, mint a delectünnek pozitív s negatív polusa, nem zárják ki egymást, sőt vonzóerőt gyakorolnak egymásra.

Es azon logikai s fizikai oknál fogva, hogy a pozitív érzelem, a vallásos hit, mindig erősebb, állandóbb s kitartóbb, mint a negatív, a vallástalanság, mert az előbbinek hiánya vagy tagadása, bizonyos idővel ez a kettő egygyé fog olvadni az egy hitben.

Ellenben a hitközöny, mint teljes hiánya ugy a pozitív, mint negatív vallásosságnak, mint abszolút érdeklőtlenség, mint a nihil, az a sivár sziklatalaj, melyen az oda vetett mag kiaszik, a ráhullott termékenyítő esőcsepp menten elpárolog.

A brüsszeli királyi várakot ritka műkincseivel sokkal szebbnek találtuk, mint bármelyikét azon fejedelmi székházaknak, melyeket az eddig bejárt fővárosokban szemlélhettünk. Tekintélyes voltát nagyban emeli egyébiránt az a szerencsés körülmény, hogy igen nagy s teljesen szabályos tér fekszik előtte, amelynek közepén Bonillon Godefroy (nem: Gottfried) nagyszerű szobra emelkedik, hirdetővén a kereszties hadjáratok emlékezetes korszakát, melyet az utjok történetírók szándékosan nem méltatnak teljes jelentőségében s mai napiglan érezhető nagy kihatásában.

Már csak az összehasonlítás kedveert is siettünk Laeembe, hogy az ottani királyi várakot megtekintsük. Valóban királyinak találtuk.

Ennél méltóbban nem tudom jellemezni. De parkjáról már nem mondhatom el ugyanazt. Ebbe ugyanis a közönségnek szabad bejárata van, hol a királyi családdal is lehet sétaközben találkozni. Elméletileg nagyon szép lehet ez a demokratikus engedély, mégis a gyakorlatban az a következménye, hogy a fölséges nép visszaél vele és amugy igazán demokrata vagyis inkább mokra módon rongálja a szép virágszönyeget s ritka ültetvényeket. A kertészek minden szorgalma nem képes helyrehozni estétől reggelig azokat a nyomokat, melyeket a demokrácia kezé-
lába napközben itt hágy maga után.

Még I. Lipót királynak polygon, csuesives torony-alaku, gyönyörű épületben elhelyezett emlékszobrát sem kímélte meg, mindama nagy népszerűség mellett, melylyel a belga nép e böles fejedelem erényeinek méltán adózik.

Igaza van annak a francia böleselőnek, amidőn követezőleg jellemzi a népet általában:

Je suis tout et ne suis rien;
Je fais le mal et le bien;
J'obéis toujours, quand j'ordonne.
En mon nom on fait la loi!
Et quand je frappe, c'est sur moi...

(Ez minden és semmi vagyok; rosszat s jót egyaránt cselekszem; mindig engedelmeskedem, amikor parancsolok. Nevében alkotják a törvényt! Mikor sújtok, enmagamat ütöm...)

Brüsszelből két napra Ostende tengeri fürdőbe rándultunk.

A nyári évad tetőpontján, hozzá szombat s vasárnap lévén, a sokadalom túltengésében találtuk e nemzetközi világfürdőt, hol amerikai yankeek, keletindiai maharadzák, cypfos kinaiak, afrikai fokvárosi és guineai kereskedők épp ugy hozzájárulnak a nagy forgalom tarkításához, mint az európai nemzetek fia, kik között három honfitársat már a pályaudvarban „fölvilláztunk”, mint egyikük németes magyarsággal mondta.

A fürdőt magában véve össze sem lehet hasonlítani Blankenese vagy Scheveessingen tengerpartjával, mert a víz sekélysege miatt lovak s öszvérek által vont vagy emberek által tolt kocsiokon, melyek kabin gyanánt szolgálnak, messzire kell nyomulni a tengerbe, hogy hónaljig érő vízbe juthassunk. Ambar ez a körülmény az esetleges baleseteket teljesen kizárni látszik és nagyban képes emelni a biztosság érzetét egyik-másik félenkebb fürdőzőben, de másfelől ez a kétszeres kocsiakázás minden egyes fürdőzőnél kimondhatatlanul unalmas. Mégis általában urasnak s chic-kesnek tartják és szinte lenézik azokat, akik e helytől fölebb eső parton közvetlenül található mélyebb vizet keresik föl.

A fényűzés s pompa azonban, mely Ostende-ban elénk tárul, bátran felülmúlja az európai híres fürdők tetemes luxusát.

VII. felvételi terjesztés miniszter folyamán hosszabb vonatkoz gattak zel napo VII. laktanya illetve e tetett, a használa ben azo kiküldöt ezen be at, illetve használa város la VIII. T. hogy to György főlebbez hogy a lesznek a minisz hogy e iránt tan város ar deletet a ujbol ar ösztöndj a köziga zolatlanu közevési immár v Meg díjat uja tudomán bizottsá évi száma 1895. év a város a majdnem fejeben n fordításr nak egy s jelentésk uri jogaz kel. és iz A k szép alapí Stein Mark illoptempo pénztárba. 1500 frtt összeget k es — keze lehet árval A vá a zombori les köszön A se tól egy gu a mostani a mostani jölekkü fog A p gyűlés jöv A v megszavaz rosi tisztv bizottság. Et n nél felszól számban a ns-milli

VI. A m. kir. államvasutak helybeli állomásán a felvételi épület a közigazgatási bizottságból tett felterjesztés folytán a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur által tett ígérethez képest, még e nyár folyamán kibővíteni, étteremmel és egy 80 méter hosszban tervezett verandával ellátni fog; az erre vonatkozó tervek a városi tanács által már jóvá is hagyattak és vett értesülés szerint az építkezés már a közel napokban megkezdetik.

VII. A város tulajdonát képező Ferencz József lakatnyában a katonai pótraktár és kocsiszin kibővítése, illetve építése még a múlt évi november hóban befejeztetett, a kocsiszin és az egyik padlásraktár nyomban használatba is vétetett, a pótraktár földszinti helyiségeiben azonban az átvétel alkalmával a katonai műszaki kiküldöttek által több helyen még nedvesség észleltetvén, ezen helyiségek végleg f. évi április hó 20-án adattak át, illetve vétettek át; az átvett helyiségek utáni bér a használatbavétel, illetve átvétel napjától fizetetik a város házipénztárába.

Kérem ezen jelentésemet tudomásul venni. Tudomásul vette a közgyűlés egyhangulag, amint-hogy tudomásul vette azt is, hogy a Zomboresevi Györgynek II. alkaptánnyá történt megválasztását, a főbbekkel szemben jóváhagyta a belügyminiszter; hogy az u. n. kis-bécsi maradvány földek még sem lesznek a folyamodó kis-bécsi lakosok tulajdonává, mert a miniszter főbbelbeszélteket elvetette s figyelmeztette őket, hogy esetleg pör útján is érvényesíthetik a tulajdonjog iránt támasztott igényeiket; tudomásul vette, hogy a város árkaiban építendő hidak iránt alkotott szabályrendeletet a miniszter nem hagyta jóvá, hanem, hogy azt újból át kell dolgozni; tudomásul vette, hogy a Falcione-öztöndíj végkép Kapp Jánosnak adományoztatott; hogy a közigazgatási bizottság bejelentette az illeséiről igazolatlanul elmaradt tagjait; hogy a házipénztárból a közevési alapnak költsön adott összeget a házipénztár immár visszafizette stb.

Megszavazta Kleiner Lajosnak a Falcione-öztöndíjat újabb egy évre az u. n. szigorlati évre és azután tudomásul vette a közgyűlés, hogy a zombori kegyuri bizottság betervezte az egyházból 1893. és 1894. évi számadásait, a róm. kath. iskolásként az iskolák 1895. évi költségelőirányzatát stb., mert tudvalevőleg a város a felekezeti iskolákat nagy összeggel segíti, majdnem azt mondhatnók, hogy fenntartja, és ennek fejében megkívánja, hogy a felekezetek a pénz hovatartozásáról mindenkor számot adjanak, és számot adjanak egyszerűen tanúvélőként az elért eredményről, jelentsék be a vizsgákat stb. Mindez csupán a város ur jogának elismerése fejében történik. Ezt teszi a gör. kel. és izraelita iskolásként is.

A közgyűlésnek tudomására jutott, hogy ismét egy szép alapítványnak a kezelését veszi át a város. Néhai Stein Márk a városban létesítendő árvaláz javára in illo tempore 1000 frtot helyezett el a zombori takarékpénztárba. Az összeg most a kamatokkal körülbelül 1500 frtot tesz ki. Kimondotta a közgyűlés, hogy ezen összeg kezelését végett átveszi most a takarékpénztárból és — kezeli tovább, mivelhogy 1500 frtból még nem lehet árvalázat csinálni.

A városban létesítendő zene- és énekiskola javára a zombori takarékpénztár 100 frtot küldött. A közgyűlés köszönettel vette tudomásul.

A selyemtenyészési felügyelő telket kér a városból egy guboraktár részére. Meg is kapja az esetre, ha a mostani a város közepéből kibelyeznek. Mint tudjuk, a mostani helyére óvónóképző-intézetet tervez a mi jellekü főpásztorunk, a kalocsai érsek.

A Fűredi szinigazgatóval kötött szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

A vármegyénkbeli tiszamenti árvízkarosultaknak megszavazott a közgyűlés 100 frtot, de ezen célra a városi tisztviselők is rendeztek gyűjtést és gyűjtöttek a bizottsági tagok körében is.

Et nunc... A közgyűlés egyetlen pontja, a melynél felszólalás történt. Emittettük már a lapunk múlt számában is, hogy az export-gőzmalom a használt vizét a ns-militicsi uton át a városi vízvezetési főárokba akarja

vezetni. De mert ezt teszi és mert ezáltal a városnak is szolgálatot tesz, tisztítja a bűzös árkot, kéri, hogy a város is járuljon hozzá a mintegy 4000 frtnyi költségekhez 2000 frttal.

A gazdasági és pénzügyi bizottság a kért 2000 frtnak megadását javasolta, mert az árok a víz odavezetésével állandóan tisztították és mert a város az eddigi tisztítási költségek egy részét is megkíméli. Az állandó választmány szintén ezen álláspontra helyezkedett.

Szondy Mátyás biz. tag pártolja az állandó választmány javaslatát, mert szükségesnek tartja az árok tisztítását, amit az állandó vízfolyás eszközölne és mert a város ezáltal a tisztítási költségekben megtakarítást eszközöl.

Dr. Drakulits biz. tag hivatkozik az 1886. XXI. t. c. 50. §-ának 4-ik bekezdésére, mely szerint a tárgyaláson csak azok vehetnek részt, a kik az ügyben érdekelve nincsenek; már pedig a közgyűlési teremben sokan vannak a malom részvényesek. Kéri annak kimondását, hogy ezek sem a tanácskozásban, sem pedig a szavazásban részt nem vehetnek. De szerinte a tervezett vízvezetés nem teszi fölöslegessé az árok tisztítását s így ellenzi azt, hogy a malom-részvénytársaságot — mint magánállalatot — a város bármily címen is segítse. Indítványozza, hogy az áll. választmány határozatából a 2000 frtnyi segélyezésre vonatkozó rész töröltesse.

Dr. Molnár Gyula biz. tag szintén kéri annak eldöntését, vajjon a részvényeseknek szabad-e részt venni a tanácskozásban, mert ő maga is részvényes s ő csak ennek megengedése esetén szól az ügy érdeméhez.

Dr. Krónits biz. tag szerint a malom máshova is levezetheti a vizét, még pedig olcsóbban, de szolgálatot akar tenni a városnak azzal, hogy végig mossa a bűzös árkot. A költségekhez való hozzájárulásra tehát igénye lehet. Kéri kimondani, hogy a város, a mennyiben 4000 frtnál kevesebbe kerülne a csatornázás, hozzájárul a költségek felével, a mennyiben többbe kerülne, úgy csak 2000 frttal.

Koczkár biz. tag szerint nem konstatálható, hogy ki a részvényes és a részvényes sem tekinthető közvetlenül érdekeltnek, mert ilyen csak maga a részvénytársaság lehet. A kérdést nem szabad ad absurdum vinni, mert előfordulhat az az eset is, hogy véletlenül a bizottság minden tagja részvényes, akkor határozni kell egy olyan ügyben, a melyben határozni nem lehet. Felhívja a színházátvitelének ügyét, a hol a részvényes bizottsági tagok szintén szavaztak. Pártolja az állandó választmány határozatát.

Paul biz. tag a részvényeseket közvetlen érdekelteknek tartja és ő föltudja sorolni, hogy kik a részvényesek; ő most olyanokat is lát itt, a kik különben sosem jönnek el.

Polgármester mint elnök kijelenti, hogy neki hivatalos tudomása nincsen arról, vajjon a bizottság tagjai között kik a részvényesek és kik nem. A kérvényt aláírók kivételével tehát mindenkinek a szavazatát kénytelen elfogadni.

A közgyűlés ezután elfogadta az állandó választmány határozatát és így a malomnak megszavaztatott 2000 frtig terjedhető hozzájárulás.

Vukicsévics Péter adta elő ezekután, hogy a városi földek milyen szép eredményre adódnak bérbe. 125 hold bukóváci föld holdankint átlag 43 frt 57 kron, ugyanottani (u. n. külrészt) 88 hold átlag 44 frt 65 kron, bezdáni járásföld 60 hold átlag 43 frt 4 1/2 kron, szántai járásföld 101 hold átlag 43 frt 30 kron. A közgyűlés persze jóváhagyta ezen bérleteket.

Meghirdették az ujonan letelepedett dr. Spitzer István orvosnak doktori diplomáját.

Csippék Ferenc középkereskedelmi iskolai tanár június végéig szabadságot nyert. Június végére pedig állásáról lemondván, helyére pályázatot hirdetnek.

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt jövő hó 7-én, pénteken jelenik meg.

Gromon üdvözlése. Gromon Dezső v. t. t., honvédelmi miniszteri államtitkárnak a napokban volt névnapja, mely alkalommal Bács vármegye és Zombor szab. kir. város tisztikara, régi szokásához híven, meleg bangu táviratban üdvözölte a városhoz még mindig oly közel álló államférfiut. Öxellentája meleg bangu táviratban köszönte meg az üdvözléseket.

Adományozás. Császka György kalocsai érsek Déronya község nyári menedékháza alapja javára 500 frtot adományozott.

Számonekőrészek. Schmausz Eudre kormányzó alispán Bács-Bodrogh vármegye központi hivatalainál június hó 15-én számonekőrészeket tart.

Hazafias szerb lelkész. Örömmel konstatáljuk — amiről különben már régen meg vagyunk győződve — hogy a mi vármegyénk szerbsége nemzetiségének fenntartása mellett, a legnagyobb mértékben hazafias. Ez alkalommal egy bácskai szerb lelkész hazafias-ságáról van szó, a ki oly fényes tanúságot adta magyar érzelmeinek, hogy tette és szavai méltó példának szolgálhatnak mindazok számára, akik nemzetiségi elfogultságból még mindig ellenségesnek tekintik a magyart. A hazafias szerb lelkész Grigorievits Péter dszp.-szt-iváni gör. kel. lelkész, aki egy magántársaságban a következőket mondotta: „En mondom, hát lehetnek! Apám házában történt. Ismertetek apámat, ő nem tudott magyarul, de engem már hét éves koromban magyar szóra küldött. Mért tette ezt? Híres ember volt a szerbek között a vitéz generális, ki egyszer Kossuth előtt egy küldöttség nevében kijelenté: „hat majd kardot rántunk! — No, vége volt, vége lett mindennek; a tábornok is polgári ruhát öltött s ment beutazni Európát. Évek mulván jött haza. Meglátogatta apámat, régi hívét, jó barátját; ekkor mondá a sokat látott s tapasztalt ember, ki egykor a magyarok ellen küzdött: „bejártam a civilizált országokat, megfigyeltem a népeket s biztosíthatlak, barátom, sehol a világon nincs olyan szabadság, mint ebben az országban s nincs olyan derék nép, mint a magyar. Szeretni kell a magyart; szeressük, megérdemli.“ Ezért küldött engem apám magyar szóra. S amit apám kezdett, azt folytatam gyermekeim s unokám körül. Nem féltem őket, hogy a magyar nyelv eltávozzon az őseik hitétől s templomától. Bolond beszéd az, ha mondják. Nézzétek velem történt. Hivatalból lettem kiküldve X. városba, hogy ott egyháznak anyagi viszonyait megvizsgáljam s eljárásomról jegyzőkönyvet kellett hatóságom elé terjesztenem. Hát hiszitek-e, hogy én ott nem tudtam szerb nyelven beszélni csak a pappal s barangozóval, de az előjárókat arra sem tudtam rávenni, hogy a szerb nyelven felvett jegyzőkönyvet aláírják, csak a magyar nyelvű másodpéldányt írták alá! — Ez is velem történt. Meglátogattam egyik régi bajtársamat, kinek igen jó papja állomása volt N-ben. Hazában, a paplakon, oly meglepetésben részesültem, hogy el nem felejttem, ha még addig élek. Bejön egy tisztességes asszonyszemély s köszönti a papot: Jó reggelt, főtisztelendő uram! — Adjon Isten, mond a pap, mi járóban van lekem? Hát csak keresztelőt jelentek alászan! — En még nem tértem magamhoz amulatomból, mikor hasonló jelenet tanulta lettem; paraszt ember lépett a papja elé, ép úgy mint előbb magyar nyelven folyt a beszéd s a pap kérdésére „mit akar atyafi?“ hallom „megjelentünk az esküvőre.“ Erre már megkérdeztem a kollegát, hát ti itt a magyar pap helyett is szolgáltok? En ugyanis nem tudtam más képzelmű, mint hogy a szerb pap ez alkalommal valamelyik más vallású tisztársát, ki talán beteg, helyettesítette. De kollegám kinevetett s felvilágosított, hogy a kiket láttam és hallottam, azok hithű szerbek s bár a magyar nyelven kívül más nyelvet nem is értenek, sokkal inkább ragaszkodnak hitükhöz s egyházukhoz mint némely szerb vitézről közéjük tévedt egyháztag! — Látjátok barátaim, ezt tapasztaltam, ezt tudom. Engem nem bolondít sem néppárt, sem nemzeti párt. Mi itt boldogok vagyunk, a magyarral élünk-halunk. Ezt nem mondom csupán, e szerint cselekszem is. S hogy bebizonyítsam nektek s megmutassam gyermekeimnek, ezennel megrendelem Jókai, hazánk dicsősége, munkáinak nemzeti diszkadását. Mint szerb lelkész teszem ezt s hő óhajom, hogy minél több tisztársam kövesse példámat! A szép és hazafias szavakat az együtt voltak lelkesen megénezték.

Dalestély. A zombori szerb polgári dalárda folyó 1895. évi június hó 8-án a szerb „Csitaonica“ összes helyiségeiben saját pénztára javára táncsal és tombolával egybekötött dalestélyt rendez. Belépti-jegy ára: személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt. Jegyek előre válthatók az egyleti pénztárnoknál Milankovits M. János urnál, a dalestély napján este a pénztárnál. Kezdeté esti 8 órakor. A dalestély műsora a következő: 1. „Hymusz.“ Havlasztól. Eneklí a férfiak. 2. „Gorilla.“ Nenadovits Ly. Szaválja: Masirevits János ur. 3. „A sebek.“ Havlasztól. Eneklí a vegyeskar. 4. „Jó éjt.“ Szóló kvartet Milcsinszki A.-tól. Eneklí Kovacsévits Ilona k. a., Miladinovits Páva urnó, Radoszavlyevits Dusan és Szimits György urak. 5. „A dal hangjai.“ Zajától. Eneklí a férfiak. 6. „Törédék.“ Terlaits dalából. Tollingertől. Eneklí a vegyeskar.

Tanitóegyesületi választmányi ülés. A vármegyei községi tanitóegyesület központi választmánya folyó évi június hó 8-án d. e. 9 órakor a vármegyei székház kis tanácstermében ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: 1. A járásköri elnökök jelentései. 2. Pénztárnok jelentése. 3. A Czifrusz alapítványra befolyt adakozások részletes elszámolása. 4. Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás III. csoport bizottság leiratának felolvasása és a kiállításban való részvétel fölötti intézkedés. 5. A f. évi közgyűlés tárgysorozatának és határnapjának megállapítása. 6. A közgyűlési tételek bírálbizottságának kijelölése. 7. Folyó ügyek s indítványok tárgyalása.

Esküvő. Bajsai Zákó Milán országgyűlési képviselő június hó 4-én esküszik örök hitűleg Budapesten a Petőfi-téri szerb templomban Rabl Ilka kisasszonynak. Násznapok lesznek: a vőlegény részéről báró Nikollits Fedor, a menyasszony részéről pedig Weindl Mór. Az esketési szertartást Telecsky szt.-endrei püspöki helynök fogja végezni.

Nem is igen látni itt betegeket, kiket keresek széken tologatnának. Annál több az egészséges, üdülni vágyó ember, aki a tengeren megacsalni akarja ernyedt, sokszor politikában ellásult idegeit. Ezek mellett százával akad itt a kalandor s szerencsevadász mindkét nemből, kikhez a professzionátus kártyások tipikus alakjai szintén nagy számmal csatlakoznak: mert ámbár a hazard játékok Belgiumban is tiltvák, a játékszenvedély mégis utat-módot talál a kielégítésre, annyira, hogy sokan jöttek ide duzzadó tárcával, akik néhány nap mulva megkoppaszta kénytelenek voltak hamarosan innen távozni, még pedig podgyászuk hátrahagyásával.

Itt tehát teljes az embervásár minden alakjában. Szórakozásról, mulatságról nem kell gondoskodni: önmagától s önként kínálkozik minden, amit szem s száj megkívánhat. Épp azért háromszoros óvatossággal kell e szípközvetítő életvilágba becsátkozni és nemesak tárcánkat kettős lakatra zárunk, hanem szívünket s lelkünket még inkább kell folyton óva intenünk, hogy: gare aux voleurs!

(Folyt. köv.)

Győzelem.

Sötét az ég, ködfátyol borítja,
Sivít a szél — egy csillag sem ragyog,
Íg fénytelen múltam borult emléke,
En itt merengek és oly bús vagyok.

Mint künn a téli éj — hideg, dühöngő,
Hol jégvirágot lát csupán a szem,
Hőfellegek egymást kergetve futnak...
Ép ily rideg vala az életem.

Mi volt nekem... mit adott ez az élet?...
Egy hosszú küzdelem volt, semmi más;
Álmodtam én is egykor boldogságról...
Csak ábránd volt — egy nagy csalakodás!

Sötét pályán vezér nélkül haladtam,
Sziklák között, hol nem nyíltott virág,
Feledve — álbarátoztól elhagyva...
Ez volt, mit nekem nyújtott a világ.

A csalafaság — az árulás bár sujtott,
De egyet el nem ért az üldözöt,
Moeskolni szívem tisztá nemességét,
Megtörni nem fellelőző lelkemet!

Ha szívem fűjt — itt rigaszt nem kerestem,
Nem kértem irt az embertömegtől,
Költő lelkem szebb világba szállott
És álmodozott ideálokról.

Mint a madár üldözve ellenségtől,
Az ég felé ijede gyorsan száll,
Repül elérhetetlen magasságba,
Hol nyíl és fegyver öt nem talál.

Sokat küzdök és sokat átsevedtem,
A sötét harcban még sem süllyedtem,
És büszkén mondom feldúlt életemben,
Bár kinok közt... enyém a győzelem!

Hős vagyok, a ki vérzőn, sebesülten,
Büszkén viseli mély fájdalomait,
És emelt fővel fájó keblén hordja
A győzelem érdemeleit.

Grosschmid Ferenccné.

Hymen. Bittermann Sándor, kiadóhivatalunk főnöke, a Bittermann Nándor és fia zombori tekintélyes kő- és könyvnyomda cég beágyazója, június hó 2-án esküszik a helybeli róm. kath. templomban örök hűséget Lang Mariska kisasszonynak, Lang Flórián tekintélyes polgártársunk leányának. Násznagyok: a völgyény részéről Sztrilich Zsigmond, a menyasszony részéről dr. Lang József.

A budapestiek hangversenye. Ney Dávid operaezenész, Liedl Ferenc operai hegedűművész, Vince Zsigmond fiatal zongoraművész és, akit elsősorban kellett volna említenünk, Funták Agnes énekesnő kedden hangversenyt tartottak a zombori színházban. A társaság férfi tagjait már ismerjük két év előtti föléptük után. Funták Agnes — aki különben bácskai asszony — most mutatta be magát először a mi kis színpadunkon. Közönség persze bőven volt, úgy hogy még az orkesztert is betöltötte és csupán a két utolsó sorban hagyott üres helyeket. A program minden egyes pontját nagy tetszéssel fogadta a közönség, és ahol lehetett, megújraza azt. Különösen tetszetek a Funták Agnes és Ney Dávid dalai. Altalában minden tekintetben élvezetes estét nyújtottak a kiváló művészek.

Esküvő. Karvázy József, megyei alszámvevő június hó 3-án esküszik örök hűséget Frey Jolan kisasszonynak, Frey Imre, zombori tekintélyes arany- és ezüstműves, városi virilista leányának.

Hymen. Poek László zombori nagykereskedő június hó 10-én esküszik örök hűséget Heindlhofer Elza kisasszonynak, Heindlhofer Róbert zombori kiváló tekintélyű nagykereskedő és takarékpénztári aligazgató leányának.

Uj ügyvéd Zomborban. Dr. Guttman Zsigmond, aki huzamosabb ideig működött mint irodavezető dr. Vujevich Zoltán zombori ügyvéd irodájában, az ügyvédi vizsgát sikerrel letéve, Zomborban ügyvédi irodát nyitott.

A dalárda utazása. A zombori kaszinó-egyleti dalárda holnap a déli vonattal rándul Ujvidékre az ottani dalárda jubileumára. A dalárda versenyezni is fog: kívánjuk, hogy kipróbált ereje a legszebb diadalt arassa.

Nincs többé. Bizony még a nyoma is eltűnik a kétféjű sasnak, amely évtizedeken keresztül ott díszelgett a templomtérben. Császka György, kalocsai érsek határozatához képest és áldozatkészsége folytán most az emlékoszlopot teljesen renoválták, az annak idején elröpült sas helyett pedig felhelyezik a magyar címet. Az emlékoszlop olyan ünnepies színezetet öltött a renoválás folytán, hogy aki nem tudja, az nem is sejtji, hogy valaha az az antipatikus kétféjű sas díszelgett ott azon az oszlopon.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 28-án tartotta meg havi rendes teljes ülését Gál Ferenc elnöke alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Az elnök és titkári jelentések előterjesztése után a kamara a „Szövetkezetekről“ szóló törvényjavaslat-tervezet tárgyalta és elfogadta azon, a tervezet számos intézkedésére vonatkozó észrevételeket, melyeket a szakbizottság részéről Kulinyi Zsigmond kamarai titkár adott elő. A kamara a törvénytervezetre vonatkozó beátó észrevételeket, kimerítő fölterjesztésben küldi a kereskedelemügyi miniszterhez. Az általános vámtarifában rongyra alkalmazott 4 forintos vámtételre vonatkozólag a kamara e tétel megszüntetését kéri azon indokból, hogy a papiros-ipar minden lényeges hátránya nélkül e vámtétel megszüntetése esetén a most teljesen pangó rongykereskedés újabb föllendülésére és ezzel a most teljesen megsemmisülő értékek hasznosítására van kilátás. Tudomásul vette a kamara a miniszter leiratát, melyben közli, hogy a kamarai kerület közigazgatási viszonyairól szóló és március 31-én fölterjesztett 1894. évi jelentésében foglalt panaszokat és javaslatokat tárgyalás alá és lehetőleg figyelembe veszi. Azonképp tudomásul vette a teljes ülés a budapesti posta- és táviráigazgatóság átiratát arról, hogy a kamara által Szegeden fölláttani kért három fiókpostát közül egyelőre csak az újszegedi fiókpostát létesítése kerül tárgyalás alá. A fegyveripar rendezésének ügyében a kamara sürgető fölterjesztést határozott el az ipartestületek központi bizottságához, fölkerve azt, hogy az 1893. évi miskolci kongresszus erre vonatkozó határozatának figyelembe vételét a kereskedelemügyi miniszternél küldöttéssel kérelmezze. A királyhalmi szőlőtelepek érdekében a kamara azt kéri a m. kir. államvasutak igazgatóságától, hogy a Királyhalmok megállóhelyen augusztus hó 15-től kezdve két hónapról havi szolgálatot rendezzen be, amit indokoltá tesz az, hogy Királyhalmokon már eddig 515 hold szőlő van betelepítve, 200 hold van telepítés alatt és hogy ez évben már mintegy negyven ezer kosár szőlő kivételére lehet számítani. Nagy érdeklődéssel vett tudomást a kamara arról, hogy kezdeményezése folytán a megoldás útján van Hmvásárhelyen egy agyagipari szakoktatási csarnok, Apatinban egy kosárfőnöki tanműhely, Agyón pedig egy kosárfőnöki tanfolyam létesítése. Ez ülésekből tett a kamara fölterjesztést a kamara ujjalakítása ügyében, mivel a tagok mandátuma ez évben lejár. A Szegeden tervezett és még ez év folyamán létesítendő áru- és terményraktár vállalat (közraktar) alapítását állami kedvezményeket kérő folyamódását a kamara partolólaj terjesztette föl a kereskedelemügyi miniszterhez.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a nagy-kikindai-nagy-beckereké h. e. vasutársaságnak egy évre előmunkálati engedélyt adott Ó-Becsétől Kula, Verbász, Cservenka, Ó és Uj-Verbász és Szivacz községek érintésével Ó-Szapárig, valamint Prgl.-Szt.-Ivántól Apatinig kiépítendő vasútvonalra.

Vendéglősök és pincérek közgyűlése. A zombori vendéglősök, koresmárosok és pincérek kedden délután 3 órakor a „Vadászkürt“ nagytermében közgyűlést tartottak. A közgyűlésnek célja az volt, hogy a létesítendő országos pincér-nyugdíj-egyesület alapja javára egy alapszervező társaságot szervezzenek. E tárgyban tartották már e hó 21-én egy közgyűlést, amelyen azt határozták el, hogy a Szabadkán már létező gyűjtőtársaságnak kiegészítője képező főktársaságot fognak alakítani. A keddi közgyűlésen ezt a határozatot hatályon kívül helyezték s elhatározták, hogy Zomborban is egy külön, önálló gyűjtőtársaságot alakítsanak. A társaság meg is alakult s a tisztikart is megválasztották: elnök lett Mikosy Imre, alelnök Mangliar Endre, pénztárnok Matzitz Gusztáv, titkár Novák Ferenc, ellenőrök Kupl Gáspár és Parsctich Mihály, segédtitkár Nevora József. A választmány tagjai Csernus Mihály, Nevora Ferenc, Szemes József, Hanczmann Ignác, Zsubori Antal, Stebler János, Eberhardt Antal, Huck Ede, Kaelbli Mihály, Miklósy Vilmos, Greifenstein N. és Bischof N. Az üdvös mozgalom vezetői a legnagyobb buzgósággal igyekeznek a maguk elé tűzött célt megvalósítani. A közgyűlés tagjai között — mint értesülünk — már mintegy 120 frtot gyűjtöttek össze.

Vermes Lajos jubileuma. Vermes Lajos, a híres bácskai sportszámű, augusztusban üli meg tíz éves bajnoki jubileumát. Vermes a nyilvánosság előtt akkor tűnt föl, mikor az egyiptomi győztes angol hajóhad legénysége a Pera melletti tengeren kerékpár-versenyekeket rendezett. Vermes váratlanul ott termett két társával s a három napig tartó versenyekből, mint győztes került ki. E győzelme által a nemzetközi versenyek bajnokává lett. Vermesnek a kerékpár-sport minden nevezetesebb haladásában lényeges része van. Vezetérszerepet vitt az országúti versenyek szervezésében, melyekben mindenütt a Vermes testvérek győztek. Ő alakította a budapesti vasparipa-egyesületet, melyből több a budapesti kerékpár-egyesület alakult. Kiváló része van a magyar sportirodalom megteremtésében is. A külföldi nagyobb versenyekben is első díjakat nyert, így a Szt.-Pétervár és Moszkva között tartott gyalogló versenyen, a Bécs-Grác között tartott kerékpár-versenyen, a Turin-Róma közötti gyalogló versenyen. Van neki 35 címe, 16 bajnoki serlege, 250 érme, 140 koszorúja, 120 oklevele. Vermes már nagyban készült a milléniumi versenyekre.

Képviselőválasztók összeírása. Bezdán községben az 1896 ik évre érvényes bíráudó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeírását folyó hó 28-án eszközölte Krieg Béla apatini lakos, mint a megyei központi választmány által kiküldött összeíró bizottság elnöke. Az összeírás szerint van Bezdánban összesen 351 választó és pedig régi jogon 3, földbírtok után 197, házbírtok után 2, jövedelem alapján 120 és értelmiség alapján 29.

Ápolónők felvétele. A magyar vörös-kereszt-egylet 1895. évi július hó elején új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet-kórházban. A betöltendő 12 helyre pályázat minden fedhetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki erkölcsi jóból meggyőződésből, hivattaszerüléggel kíván az ápolónői életmódra lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb f. évi június hó 20-ig terjesztendők be a magyar vörös-kereszt-egylet igazgatóságához (IV. Koronaherceg-utca 2. sz.), hol a közelebbi feltételek is megadhatók. A kérvényhez melléklendők: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető férjzett vagy kiskorú, beleegyezése a férjnek, szülőinek vagy gyámnak; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkészi hivatal által, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; d) hitelési bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír; e) hatósági bizonyítvány a folyamódó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

Számadás megvizsgálás. Bezdán község képviselőtestülete folyó hó 9-én tárgyalta le az 1894. évi közpénzügyi számadást Czirfusz Ferenc nyug. kir. tanfelügyelő, kir. tanácsos, megyebizottsági tag, mint a törvényhatóság kiküldöttének elnöke alatt, mely alkalommal a képviselőtestület, az állandó számvizsgáló bizottság néhány javaslata és észrevételének feuttartása mellett felmentő határozatot hozott.

Esküvő. Kaiser Gyula ujvidéki városi tisztviselő f. hó 25-én vezette oltárhoz Apatinban, Szanter Etelka kisasszonyt, özv. Szanter Teréz leányát.

Tűz. F. hó 26-án, éjfél tájban tűz pusztított Monostorszegben. Simunov Pava hosszú, nádfedeles háza gyuladt ki. Mire az első álmából felriadt lakosság a feckendővel a tűz helyszínére érkezett, az épület egy lángteger volt. A szomszéd házak megvédése is csak nagy nehezen volt eszközölhető, mert az óriási bőség közel sem engedte a mentőket s ami a legnagyobb baj volt, elegendő víz sem volt kéznél.

Szerencsétlenség a Dunán. A nagy aldnai viharok a hajósoknak ez évben igen nagy károkat okoztak, de olyan kárt, mint a legutóbbi, még egyik társulat sem szenvedett. A dunai gőzhajótársulat Haladás gőzöse, négy fűrés és négy megterhelte hajóval haladt lefelé a Dunán, Kamenicza állomásnál szél keletkezett, mely azonban nem akadályozta a hajót menetelésben s egész rendben leért a vontatott teherhajókkal az ujvidéki vasúti hidig. — hol azután olyan orkán érte utol, hogy csupán a gőzös birt szerencsésen áthaladni a hidon, a teherhajókat azonban úgy csapta oda a szél ereje a köpillérhez, hogy a 29-es teherhajó összes bordái betörték, az Eszes szegedi hajótulajdonos Erős nevű, 4600 métermáza szénél megrakott s szintén a Haladás gőzös vontató kötelén levő nagy hajó pedig olyan léket kapott, hogy a gőzös nem ért már rá a hajót az elstlyedés ellen zátonyra vinni, hanem az még vontatás közben fölfordult, s kitértve egész szénrakományát a Dunába, ott helyben, fenekével felfelé fordulva, elstlyedt. Az Erős hajó biztosítva volt, valamint a 29-es is. A kár mintegy 28000 forintra rug. Emberéletben kár nem történt.

Céllövészet. A Bezdánban állomásozó m. kir. csendőrlégénységgel folyó hó 26-án a délelőtti órákban Némethy Ferenc zombori csendőrfőhadnagy századparancsnok céllövészetet tartott, mely mint eddig is, szép sikerrel ment végbe.

A kutha esett. Bács-Martonoson Kenyeres Károlynak Pál nevű fia játszás közben a kutha esett; mikor észrevették, már halva volt.

Az anyakönyvezetők egyenruhája. Politikai híreink közt olvasható, hogy a magyar állam születési, házassági és halálzási anyakönyvei egyszerre, 1895. évi október hó 1-én lépnek életbe. A nemskára megjelenő életbeléptetési rendeletben részletes utbagazítások lesznek az illető aktusok tünnevényességeiről is. Legtöbb tünnevényességgel természetesen a házasságkötés lesz egybekötve. Az állam gondoskodni fog arról, hogy hatósági megbízottja az egyes aktusoknál kellő ornátusban teljesítse funkcióját. Az anyakönyvezetők ugyanis hivatalos eljárásuk alkalmával díszes magyar ruhát fognak viselni; attilajukra a magyar állam címere lesz föltűzve s azonfelül piros-fehér-zöld színből való övet viselnek. Ezzel lesz kifejezve ott a magyar állami auktoritás, ami természetesen tetszetős is lesz.

Gyilkos hajóvontatók. Tatai István, Holpert István, Holpert József és Holpert Mihály bezdáni lakosok, folyó hó 10-én Torzsára mentek, hogy onnan egy gabnával terhelt uszályhajót vontassanak fel a Ferencsatornán Bezdánba. Mielőtt azonban munkába kezdtek volna, Torzsán betértek az „Albus“-féle koresmába egy kis szíverősítőre, de oly sokat találtak bevenni a jóból, hogy idogálás közben valami fölött Tatai Istvánnal összeszólkoltak s hogy állításai igazolták egymásba még alaposabban belediktálhassák, estülökre keltek és Tatai Istvánt nemcsak hogy összevissza törték, gázolták, hanem még bieskájukkal a Holperték vagy 9 nagyobb szurát is ejtettek rajta úgy, hogy a 62 éves szegény Tatai István, a kapott sértülése következtében még az nap meg is halt. A Holpert-féle lelketlen triumvirátust nyomban beszállították a kulai kir. járásbíróhoz börtönébe.

Megjutalmazott rendőrök. A belügyminiszter Ovcisin Mladen és Vlaovic Tosa paragai községi rendőröket Dokits Lázár országsszerte körözött egyen elfogásáért egyenként 10 frt jutalomban részesítette.

Halálra ítélve. A zágrábi kir. törvényszék a tegnapi előtt tartott végfegyálas eredményéhez képest kötélt általi halálra ítélte egy szabadkai születésű és illetőségű, 36 éves asszonyt. Az elítéltek neve Emich Mária; bűne szörnűű nagy: két újszülött gyermekét ölte meg. A saját vallomása szerint 1890-ben Hermína nevű, 1891-ben pedig Teréz nevű újszülött leánygyermekét ölte meg vízben feloldott gyufafegyekkel. Szörnűű tettének okait azt hozta fel, hogy ferje elhídeglült tőle, mert mindig leánygyermekre született. A dolgan az a legérdekesebb, hogy talán sohasem jöttek volna a bűnnek nyomára, ha az asszony önmagát nem jelenti fel. Nem régen nazaréus vallásra tért át s ekkor jelentkezett a bíróságnál s bűnét töredelmesen bevallotta.

Kuglizás az olvasókörben. Az olvasókörben már kezdetét vette a kuglizás-szezon. Szombaton lesz az első nagyobb szabású kuglizás; a kugli-partin hölgyek is részt vesznek. Szombattól kezdve hetenként egyszer lesz ilyen nagyobb társas összejövetel, amelynek napját azonban később fogják meghatározni.

24, 88, 90. Kerestetik azon szerencsés nyerő, aki 1452 frtot nyert az 1895. év május hó 18-iki temesvári lottó-buzáson. Ha még él és kell a pénz, úgy jöjjön mielőbb Zomborba és vegye fel.

Kirándulás. A „Zombori Kerékpár-Egyesület“ folyó évi június hó 1-én (szombaton), Eszékre kirándulást rendez. Indulás: d. u. 2 órakor a clubhelyiségből.

Hol nyaraljunk? Fördő utmutató egészségesegek és betegek számára cím alatt egy ügyesen szerkesztett, csinos kiállítású és érdekes könyv jelent meg, mely csaknem az összes (101) magyar fürdő, a híresebb külföldi fürdők leírását tartalmazza és egy tárgymutatót, mely betegségek szerint utal azon fürdőkre, melyek az illető betegség ellenében gyógyeszközt használtnak. A könyv tisztán laikusok számára Hlovai Hugó szerkesztésében készült, kiadja Belgráder Zsigmond könyvkereskedő Budapesten, ára 60 kr. Ajánljuk a magyar fürdőközönség figyelmébe.

CSARNOK.

Rómeó és Julia.

Itta: Del Toró.

Ha jól tudom, ezt már megírták szindarabban nálamnál avatottabb kezek, még pedig drámának. De ha jól tudom: vigjáték alakjában még nincs megírva, színe sincs hozva. Megpróbálom hát megírni én, bár nem vagyok se a „Kisfaludy-társaságnak“ fölkezt tagja, se a nagytudományu „Akadémiának“ babérokon megőszült bajnoka.

... Volt egyszer egy ember, úgy hívták, hogy Rómeó és volt egyszer egy asszony is, úgy hívták, hogy Julia. Ott laktak a „Kétszerecsen“ utcában, egymás átellenében. Rózenkrancz Rómeó fotográfus, akarom mondani „krajzleros“ volt az egyik sarkon s azonfelül a báró „Baldácsi“ nevet viselő veterán-egyletnek rettenthetlen bajnoka, hol nem egyszer eszközölt kéges tenyerevel „pillanatnyi felvételeket“ egyik-másik társának a bamba arcán. Hogy ezen fotográfáló kedvéért apró pénzzel, vagy bunkós bottal fizették-e ki a barci játékoktól már elszokott társai — az nem tartozik a dolog lényegéhez.

Elég az, hogy az ő természete ilyen volt, no még aztán olyan, hogy a „kabain“ kivül a többi lányokat és asszonyokat is egyaránt szerette, ha — mint ő maga szokta mondani — „kilátás mosolygott az arcukon“.

A másik sarkon pedig Márzfeigl Julia amazonoskodott egy valódi „Singer“-féle varrógép mellett és nemcsak a ruhaderekakat szedte ráncba, hanem a lányabb fejű uracokat is, ha csábító arcának hamisítatlan mosolya kiröpült feléjük az ablakon. Azonkivül az üres óráiban egy szelidített elefánt igazi gráciájával körsetákat is megengedett magának az utca egyik végétől a másikig.

Egy-egy ilyen körséta után rendszeren betért a szomszédjához: Rómeóhoz, a sarkbeli krajzleroshoz, hogy a „helyzet nevezetesebb mozzanatait“ (műnyelven: pletyka) kölcsönösen letárgyalják. Tárgyalás közben természetesen a „szívbeli dolgok“ is napirendre kerültek. Sőt mi több, a saját szíveiket is feltárták egymásnak.

Megrezdülte fülemile ha nagyot csat két egymás vitatott eset Igaz. az élet más két izt más médium új lelket bűnem, mer házassági b nemcsak a r udvari ber egy szál s mivelhogy a homlokai tanyát és t val. De ha tavaszi sze hogy az áka volna Juli Tudó. mint ahogy fakaszt az Most. Hol az ő Julia Julia vitte hogy az el nyeket leso Boldo. mikor Far vegéssel, tötték el egy-egy ke meg, midőn ára safrány Rómeó egy szesz szunnyado. Így n gyeztek eg a lakodal Julia varrógépe krajzlerajb kedves Ró Hát. A do melyik nap gott Julia aranyos pénzkérdés már elmúlt ságával, a nitott vlt „ómanutús gáló udva sággal, m tolvajlásb Han alakjává, mi az eles fektum“ v Róm elveit, val látás mosó csókokat a egymásúta szögédi tő Julia hatalmas az ő Róm dagadt to A le fölgruga a pedig kin puscsain és csonyánk Julia szomjas t torokkal Rómeó sággal az A u jelent a t mondta m elválni, b rabbi egé baland, csinalta Adjó! dühösen tavozott A u után néz magában Ha királyság ehhez az meg a M egész fej a ki a u

Megszécskéltek a szerelmeskebel bűvös-bájos hurjai és a fülemile hangján zeugték el édes panaszaikat, míg végre nagyot csattant... nem a menydörgős ménkü... hanem két egymásra tapadt ajak cuppanó csókja és a „megvitatott események” fonala egy napra véget ért.

Igaz, hogy mindkettőjük feje fölött elvirult már az élet mosolygó tavasza, az is igaz, hogy Julia bájai már két ízben hozzá voltak fűzve Hymen rózsáncáival más médiumokhoz, — kikbe most már Neukom se tudna új lelket hipnotizálni és pedig azon egyszerű oknál fogva nem, mert a pokol legsötétebb fenekén kárhoznak a házassági ballépésük miatt, — de sőt Rómeó feje fölött nemcsak az élet tavaszának virágai hervadtak már el, hanem a rossz nyelvek azt is erősítették, hogy az udvari borbélyja Diogenes lámpájával se tudott volna egy szál „szörmenyt” a „prudencia tartóján” felfedezni, mivelhogy a homlokától a tarkójáig, a tarkójától meg a homlokáig éjjel-nappal egy nemzetközi holdvilág tított tanyát és tündöklött európai fényvel, fejedelmi pompával. De hát azért kebleikben még mindig a szerelem tavaszi szele lengedezett. És ha a nóta azt mondja, hogy az ákacfa virága kétszer tud nyilani, mért ne tudott volna Julia szíve háromszor is nyilani?...

Tudott és virágszóra készítette Rómeó szívet is, mint ahogy az elkésett őszi napsugár is néha virágot fakaszt az erdők mélyén, a mezők ölén...

Most már mindennap többször vitéztek egymással. Hol Rómeó futott át egy darab „medve-cukorral” az ő Juliájához — a kedveskedésnek miatta, hol meg Julia vitte át csókra csücsörített ajkát az ő Rómeójához, hogy az élet küzdelmei által kisajtott krokodilus könyveket lecsókolgassa ragyogó homlokáról.

Boldogságuk akkora volt, mint a Vöröstengeré, mikor Faraó seregét hullámkeblére ölelte. Edes eszeveléssel, a jövő felhőtlen képével a lelkükben, töltötték el kellemes perceiket, melyeket olykor-olykor egy-egy kellemetlen vevő prózai megjelenése zavart csak meg, midőn behömpölygött a krajzleros boltha egy garas ára safrányért, vagy egy krajcáros cukor-fütyülőért.

Rómeó és Julia szerelme olyan édes volt már, mint egy százesztendő édes-fa gyökér; csak a bolt sarkában szunnyadó szerémségi lekvár lehetett nálánál édesebb...

Igy multak el a napok és hetek, midőn végre eljegyezték egymásnak magukat és szép csendesen megölték a lakodalmat is.

Julia most már kevesebbet foglalkozott a zakatoló varrógéppel, hanem a helyett gyakrabban benézett a krajzlerjába megsemlélendő, hogy rendben van-e a kedves Rómeójának a szénája.

Hát biz ezt egyszer nagyon is rendetlenül találta. A dolog úgy történt, hogy a lakodalmat után valamelyik nap reggelén csak egy pongyolában besompolygott Julia asszonyág az ő imádott Rómeójához, az ő aranyos „papuskájához” a krajzlerjába, hogy valami pénzkérdés prózai oldalát (a szív ügyei: a mézesbetek már elmúltak) megbeszélje vele, az asszonyi ész okosságával, a kigyó ravaszágával. De mintha valamit gyanított volna, nem a szobából nyíló ajtón lépett be „omamuthsága” a krajzlerjába, hanem a folyosóra szolgáló udvari mellékajtón és pedig oly észrevétlen lassúsággal, mintha a „váci egyetemen” nyerte volna el a tolvajláshoz szükséges tudori diplomát.

Hanem a mint beépődött az ajtón gömbölyű alakjával, majdnem elsikoltotta magát ijedtében, mert a mi az éles szeméi elé tárult, az egy kicsit „pluszkvamperfektum” volt az ő kedves papuskájától...

Rómeó, az új házasság, szegre akasztván a böcsület elveit, valami leányzóval foglalkozott, a kinek „kilátás mosolygott az arcán” és egymásra rakta a cuppanó csókokat a leányzó piros, pozsgás szájára, a ki azokat egymásután úgy nyeldeste le, mintha valami jófajtájú szőgedi töltött káposztából lettek volna...

Julia, midőn ezt látta, nem volt rest; megforgatta hatalmas karját a levegőben, azután akkorát litytyentett az ő Rómeójának a jobbik pofájára, hogy a bal is földagadt tőle, az utolsó cuppanás pedig megakadt a torkán.

A leányzó ijedtében elfutott, Rómeó fájdalomában fölrugta a héringes hordót, a neveletlen héringes hordó pedig kíméletlenül végig gurult a „harpia” sárga papucsain és „szószszal” öntötte végig a nem épen kocsonyának való lábacsakát.

Julia asszonyág néhány percig még egy vérszomjas tigris vehemenciájával hadanászott, azután tele torokkal elzengte röviden a hatyudalát:

— Elválunk!

Rómeó erre a vállát vonogatta és valódi magyarsággal azt mondta:

— Maneth wegen — bánokh is éhn!

A harmadhajtású menyecske még az nap megjelent a rabbinál.

— Rabbi lében! el akarok válni az uramtól — mondta méregtől kipirult arccal.

— Es miért?... kérdezte a rabbi.

— Aztat nem mondhatok.

— Ha the aztat nem mondhatok Julia, akkor nem elválni, hanem dicsekhedni jüttél magadat — mondta a rabbi egész komolyan.

— Semmi dicseküvés! Az uram baland!!...

— Aztat éhn nem tudhatok — válaszoló a rabbi.

— De thudok éhn!

— Hát miért baland a tied Rómeó?

— Mert korán reggel fölrugja a grajzlerajba a héringtű a hordót és megsókolta az Izidor Mandelblühtű a szobalánt.

— Hát éhn aztat mondok, hodj a the urad nem baland, hanem van edj okos ember, mert ha fordítva csinálta volna, akkor volna edj baland, de így nem. Adjó!

— Azért mégis bizemosan elválok — replikázott dübösen az asszony és mint a forgószél, hirtelen eltávozott.

A rabbi letette az asztalra a pápaszemét, az asszony után nézett, azután felsóhajtott és csak ennyit mondott magában törökül:

— Seckó-jedno!

Pünkösdi népszokások.

Ha én oly bűbajosnak megtudnám írni a pünkösdi királyság magyar alföldi szokását, mint Jókai Mór! De ehhez az volna szükséges, hogy Jókai ne írta légyen meg a Magyar Nábobot és ebben ne adott volna egy egész fejezetet Kis Mihálynak, a nádudvari csikósnak, a ki a nagy-kun-madarasi pünkösdi löversenyen lovával

putsider lett és kanterben verte le a Favorit Márton Ráróját, hogy egy kis modern löverseny nyelven fejezzük ki magunkat.

A pünkösdi királyság azonban csak mint nagyon elbágyadt romantika mosolyog felénk. Minekutána Nagy-Kun-Madaras városának költségvetése Jász-Nagykun-Szolnok vármegye jóváhagyásától tétetik függővé, olyan tételeket, mint: 72 akó bor a pünkösdi királynak 330 frt, meg aztán egy betört ablakéig 20 kr és egy betört emberfej 200 frt (valamennyi a pünkösdi király virtusát beszélve), nem lehetne a világért sem beilleszteni a költségvetésbe: megszűnik tehát az az idyllikus állapot, mikor az alföldi falaknak meg voltak a maguk pünkösdi királyai, a kiknek szabad volt egy évig a község kontójára dorbézolni, dubajkodni és a leányokat elcsábítani. Ilyen ma már pünkösdi királyságként sincs többé.

Csak apáink tartanak kedves, romantikus mesékkel a pünkösdi királyságról, melyet a nagy Széchenyi István modern gunyába öltöztetett az ő fényes tribünjeivel és — totalizátorjével. Mert ki ne látna be, hogy pünkösdi királysági népjáték voltaképpen aféle paraszt löverseny volt, a páma nem az urlovasok Derby-díja, hanem egy esztendő uralom, dubajkodásra és szabadkodásra, a mi legjobban megfelelt a keleties természetünknek.

Ha azonban a pünkösdi királyság mint egy romantikus fabula mosolyog ránk századvégi spleenes emberekre, azért bimbófakasztó piros pünkösdi hajnalára sok kedves népszokás divatozik még mindig, ezek közt a pünkösdi menyasszonykodás.

Világos, hogy ez is a nagyok ünnepe volt hajdan. Falusi naivsággal a szüzesség apotheozisa. Ezen a napon a falusi vénasszonyok kiválasztották a leányt, a kinek élete makula nélkül volt és a szüzesség koszorújával díszítették föl.

Ma már a kedves szokás is legföljebb Solymáron divik, hol Karácsonyi Guidó gróf alapítványát kapja a legtisztább leányzó.

A pünkösdi menyasszonykodás pedig apró angyalkák, a kis gyermekek mutogatós játéka lett, a kik nyolcan-tizen fognak össze, tavaszi fehérbe öltöznek, csak az arcukon pompáz a rózsakoszorú. A kis apróságok aztán elmondják nótára fogva a következő naiv verset:

Mi van ma, mi van ma...

Piros pünkösdi napja,

Holnap lesz, holnap lesz

A második napja,

Audréas, bokrétság,

Feleséged jó táncos,

Jól megfogd, jól megfogd

A lovad kantárját,

Ne tipossa, ne tapossa,

A pünkösdi rózsát,

Mert ha letapossa,

Nem lesz többé rózsza,

Királyné pálcája,

Király kormányja,

Szálljon erre házra

Az Istennek áldása.

Es a kis csöppséget, a királynét megkoszorúzzák. A pálcás ifju jelt ad, hogy a menet indulhat. Egész délelőtt eltelik ezzel s néha hatalmas anyagi eredményt hoz a menetre, mert talán mondanom sem kell, hogy a népszokás mozgató eszköze egy kis alkalmi pumpolás. De azért az egyszerű zsellér ember lekisebbitve érezte magát, ha őt a pünkösdi menet elkerülte volna.

H. K.

A nagyérdemű közönség figyelmébe.

Zsablya községében még az árvízveszély idején segélyező bizottság alakult, mely még most is odaadással folytatja áldásos működését.

Mint hogy a szerencsétlenül jártak száma oly nagy, hogy számtalan közülök mindez ideig nem voltak segélyben részesíthetők, segélyforrásunk pedig már-már kiapad, ez uton bátorkodunk a nagyérdemű közönséghez, egyletek és társulatokhoz oly kérelemmel fordulni, miszerint hivatásunkban támogatandó, segélypénztárunkat kegyes adományaikkal gyarapítani sziveskedjenek.

Jótékony adakozásokat a zsabylai árvízkarosultak segélyező bizottságára kérjük cimezni.

Tisztelettel:
Az elnökség.

Felelős szerkesztő:

DR. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptalajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

959. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Baracska, B.-Momostor, Béreg, Csataalja, Dautova és Szántova községek részére Dautova székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen körállatorvosi állás évi javadalmazása 600 frt készpénz előleges bavi részletekben, ezenkívül a községek hivatalos bejárása alkalmával díjmentesen kiszolgáltatandó fuvar és az állatok gyógykezeléséért az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a alapján szerződésileg biztosítandó díjazás.

A megválasztott állatorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi június hó 28-ig** nyújtsák be.

A választási határnap később fog kitűzteni. Baján, 1895. évi május 29.

Főszolgabíró helyett:

N i k o l i t s,

szolgabíró.

2 magyar faj, 2 és fél éves tenyészbika a gombosi állomásfőnökség- nél eladó.

762. sz. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

Paraga község előjárósága a községházának kibővítésére 1232 frt 56 kr építkezési költséggel nyilvános szóbeli árlejtést hirdet, mely **Paragán 1895. évi június hó 10-én délelőtti 10 órakor** fog megtartani.

A letendő bánatpénz o. ért. 124 frt.

A terv, költségelőirányzat, részletes egységár kimutatás és árlejtési feltételek a jegyzőnél megtekinthetők. Paragán, 1895. évi május hó 28-án.

Az eluljáróság.

6468—1895. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. évi május hó 17-én kelt 29980. számú magas intézménye folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alább felsorolt munkálatoknak vállalatba adása céljából a kulai m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében **1895. évi június hó 15-én délelőtti 8 órakor** felsőbb jóváhagyás fentartása mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10% bánatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok is a kikiáltási összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéséig alulírott m. kir. államjósággazgatóságához adhatók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával szabályszerűen átírandó, a megajánlott vállalati összeg nemcsak számokkal, hanem betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tételről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyezve, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozói szakképességüket.

Oly egyének, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyeresémvágyból eredő büntetést elítéltek, azok az árlejtésben részt nem vehetnek, elkésett, valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtartása esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok a kulai m. kir. kincst. ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Kucurai róm. kath. templom és paplak helyreállítása 246 frt 95 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

2. Hódsághi róm. kath. paplak helyreállítása 1460 frt 15 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

3. Béregi róm. kath. paplak helyreállítása 617 frt 69 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

4. Veprováci róm. kath. templom és paplak helyreállítása 1695 frt 45 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

5. Gajdobrai róm. kath. templom és paplak helyreállítása 1714 frt 96 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

6. Gákovai róm. kath. paplak helyreállítása 192 frt 99 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 24 frt 48 kr készpénz egyenérték.

7. O-keéri róm. kath. paplak helyreállítása 238 frt 3 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 12 forint készpénz egyenérték.

8. Rác-militicsi róm. kath. templom helyreállítása 462 frt 15 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

9. Dautovai róm. kath. paplak helyreállítása 539 frt 80 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 28 frt 69 kr készpénz egyenérték.

10. Kucurai gör. kath. paplak átépítése 3939 frt 63 kr kikiáltási árral, valamint a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.

11. Kulai róm. kath. paplakhoz tartozó árnyékszék helyreállítása 192 frt 19 kr kikiáltási árral, melyből a kegyuri kincstárt 132 frt 67 kr, a hitközséget pedig 59 frt 52 kr terheli.

12. Kulai kincst. ispáni lakhoz tartozó kert kerítésének helyreállítása 183 frt 64 kr kikiáltási árral.

13. Kis-sztapári pusztán lévő volt kettős pénztáróri lak, volt birkamasteri lak és volt molnárlak épületek helyreállítása 297 frt 45 kikiáltási árral.

Aradon, 1895. évi május hó 24-én.

M. kir. államjósággazgatóság.

(Utánnomat nem díjazatik.)

Az I-só bulkeszi gőzhengermalom
 a vaspálya állomástól egy kilométernyi távolságban (megnyitás f. é. augusztus elején) két pár kő és állandó géppel (Stabilmaschine) időszerűtleg berendezéssel, dupla hengerrel és elegendő helylyel még 10 órló járat felállításra, Bácskának legszebb részében, kedvező feltételek mellett azonnal **eladó**. Megtudható **Krämer Péternél Bulkeszen, Bácska.**

MÜLLER JÁNOS
 műorás és toronyóra-készítő gyártelepe
Ó-BECSÉN.

Szives megfigyelésül!
 Önagyméltósága a m. kir. kereskedelem- és iparügyi miniszter ur jóakarataiból a közel-múltban külföldi tanulmányra lettem kiküldve, mely utazásom alatt (Bécs, München stb.) szakmámban annyira kiképeztem magamat, hogy bármely külföldi gyártmányjal szemben kiállhatom a versenyt.

Miután a toronyórák egy részeiben, mint teljesen a saját telepemen, a magam vezérése alatt készülnek és állítatnak fel, azokat a legelőnyösebb árak mellett szállíthatom már annál fogva is, miután existenciám itt a vidéken jóval olcsóbb, mint a fővárosi, esetleg bécsi óragyárosoké.

Óráim magas alakkal, a legújabb és tökéletesített szerkezetű horgony- (Anker) járáttal bírnak, ezek teljesen megbízható, precíz járással, kiváló erős ütés és könnyű kezeléssel által tűnnek ki. — Az óragépek homlokzatán egy mutatószámplap és egy készülék van, melyek által a külső mutatók nagyon előnyösen percenkint előre vagy vissza igazíthatók; egy regulátor-csavarral pedig az óra pontos járása szabályozható. — Az órák állványa erős kovacsolt vasból és olajfésűvel tartósan befestve; a főkerékek a legjobb vas- és rézöntésből, valamennyi tengely tömör kovacsolt vasból edzett tengelyvégekkel és fényesen kiesztergályozva; a horgonylapok, rugók, hajtókorongcskákat acélból és megedzve. Az óraszámplapok vaslemezből, erős vasrámmal és ajtócskákkal vannak ellátva, a számok kívánatos színt festve vagy aranyozva. — A mutatók vasból és díszesen kidoborított vaslemezből, valódi arannyal tartósan megaranyozva. Esetleg rézből és tölz aranyozással. — Kívánatra szállítottak transzparenst-üveg számlapokat éjjeli megvilágításra.

Költségjegyzék készítéséhez kérik a számlapok átméretét és mennyiségét, a 2 nagyobb harang alsó átméretét és a súlymenet esetét — illetve a távolságot a haranglábaktól a kórus boltzatáig — a méreteket beküldeni.
 Újabban szállítottam toronyórákat: Kucura, Torzsa, Káty és Veprovác (Bácsmegeye), Szakálháza (Temesm.), Partos (per Delta Torontálm.), Gruin (Krassó-Szőrénym.).
 A budapesti ipar- és keresk. muzeumban (Városliget, iparsarnok) mintaraktáram. 2-1

702. szám.
 kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

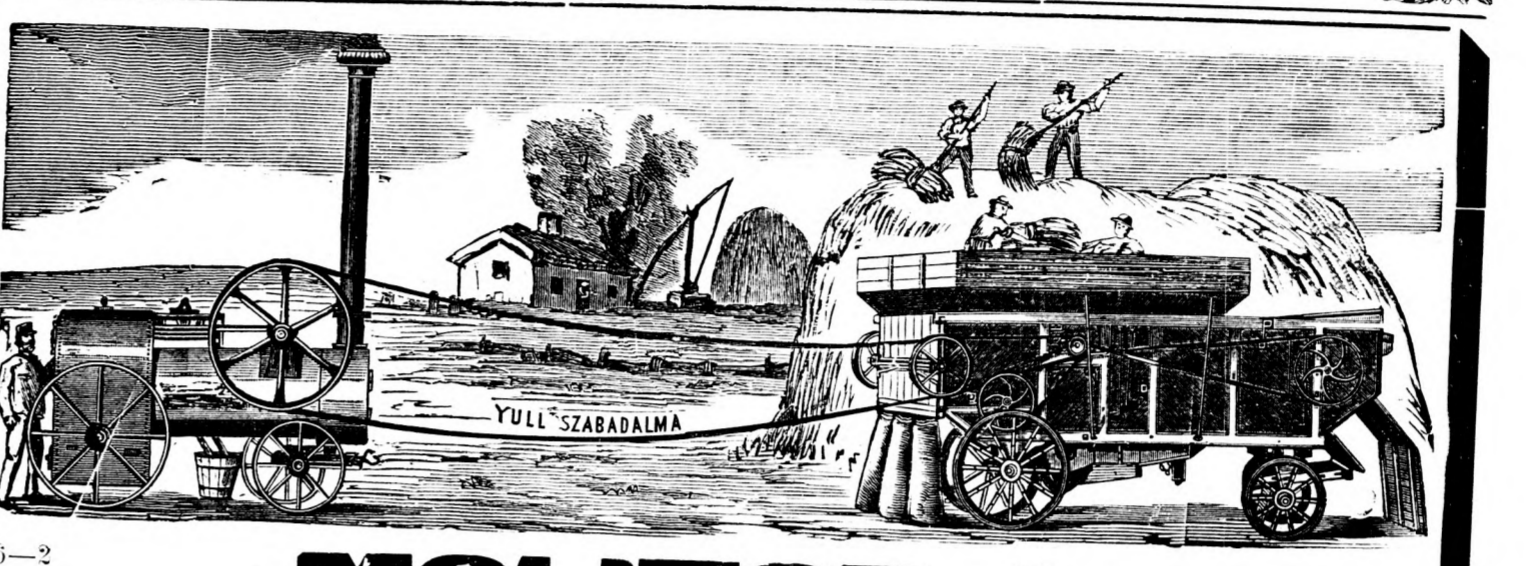
Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebeleztetett Kis-Kér községben megítresedett rendőrzetű állásra ezennel pályázatot nyitok. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényüket **follyó évi június hó 10-éig** annál is inkább nyújtsák be az alulírt főszolgabíróhoz, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.
 Pályázó által igazolandó:
 a) hogy magyar állampolgár,
 b) védkötelezettségének eleget tett, 24. évét betöltötte s az 50-ik életévét túl nem haladta,
 c) feddhetlen előéletű,
 d) teljesen egészséges, kifejlett testalkatú,
 e) a magyar állam nyelvén fogalmaz, beszél és a községben divó német nyelvet bírja.
 Elsőbbséggel bírnak:
 1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált m. kir. esendőrök.
 2. A közös hadsereg vagy honvédségnél kiszolgált egyének.
 3. Kifogástalan jelen rendőrségi szolgálatban álló rendőrzetűk, vagy alkalmas rendőrök (volt felelős örök kizárásával).
 A kérvények lehetőleg személyesen volnának benyújtandók.
 A fenti körülmények és előnyök közöskirattal igazolandó, az egészségi állapot orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy szellemi és fizikai állapota és főbb értekeinek, a hallás és látás teljes bírása kiittnjék. Ezen állás 300 frt évi fizetés és ruházattal van összekötve, a fizetés utólagos havi részletekben a község pénztárából fizetetik ki.
 Bács-Kula, 1895. évi május hó 16-án.

Dr. Széchenyi Tamás,
 főszolgabíró.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
 KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
 A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
 Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.
 Községeknél három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.
 Telefon szám: 18.

MOLITOR A.
 Gépgyára, javítóműhelye, ércöntője és technikai árucikkek kereskedése
 ZOMBORBAN, apatini-utca, 6. sz. Saját házában.
 ALAPITOTT 1888-ÉVÉBEN.

Vállalkozik mindennemű gőzkazán és gépjavitásokra, ércöntő, vas- és ércesztergályos munkákra. Továbbá ajánl **gépészükségleti cikkeket**, a legkiválóbb valódi **börgépszijákat, kantsuk-csőveket, gummi árkat, sűrűsítő anyagokat, acéldobalkatrészeket, csavarokat** és különféle **szerszámokat.**
Tengeri morzsolók, pelyva, répvágók mindig raktáron.
 Varrógépraktár. Bámulatos olcsó árak, 25 frttól kezdve. 5 évi biztos jótállás mellett.
Varrógépek javítása. Mindennemű varrógéprezések raktára.
Pontos és megbízható kiszolgálás. Legjutányosabb árak.

PLUTOS
 kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.
 Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúv vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.
 Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződőmenny gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:
TÁRCZAY ISTVÁN
 GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.
 Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Házeladás.
 Alulírott szabad kézből eladom a Szelencse külvárosban, Kalap-utca 597. sz. alatti házamat.
 Zombor, 1895. május 30.
Özv. Brkits Jakabné,
 lakik belváros özv. Davidovits Száva házában, arany-gerenda-utca 44. sz.

Pályázati hirdetmény.
 Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebeleztetett Torzsa községében előléptetés folytán üresedésbe jött inok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait hozzá **follyó évi június hó 6-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.
 Ezen állás 300 frt javadalmazással jár, mely összeg előleges havi részletekben fizetetik ki.
 A választás Torzsa községében folyó évi június hó 7-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.
 Bács-Kula, 1895. évi május hó 19-én.
Dr. Széchenyi Tamás,
 főszolgabíró.

XV
 Egy
 katárs
 merítő
 pélyröl
 dott le
 gának
 lyen fén
 nek n
 meg az
 forduló
 szág m
 az a v
 gos jel
 csak U
 és nem
 ország
 Igaz ör
 muzsáj
 den dal
 egymást
 testvére
 lem hoz
 keiről:
 Ak
 keble ör
 büszkes
 golja az
 ünnepek
 mindenk
 A
 nemesb
 az embe
 nemesi n
 terem n
 ság de
 egyszer
 azt t. i.
 annak a
 dallal a
 végtelen
 a menny
 mindenke
 ságról v
 érvényre
 kaszt aj
 A